

OOSTPOST

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar Ƴ 24.- Ƴ halfj. Ƴ 12.- Ƴ maand Ƴ 2.-

Java. „ 30.- „ 15.-
Buitenb. „ 36.- „ 18.-
Europa „ 50.-

De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 31 DECEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is Ƴ 1.- voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letter betalen dubbeld. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie. Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIËN.

Tegen het naderend nieuwjaar waarschuwt de ondergeteekende, voor zoo veel noodig, dat het afschieten van vuurwapenen zoo ook het afsteken van vuurwerken binnen de limiten der stad en voorsteden bij artikel 12 van het politie reglement op straffbedreiging verboden is.

De Assistent Resident voor de Politie.

(1627)

E. DIBBETS.

Wordt bekend gemaakt, dat de brug Ketabang, wegens vernieuwing op den 5den Januarij e. k. voor de passage zal worden afgesloten.

De assistent Resident voor de politie.

(1712)

E. DIBBETS.

De bruggen *Gilie Wettan* en *Kalis Anjer* vernieuwd zijnde, zoo wordt bij deze bekend gemaakt, dat zij voor de passage zijn opengesteld.

SOERABAYA,
29 December 1859.

De Assistent Resident voor de Politie,

(1710)

E. DIBBETS.

VOOR DE ARMEN.

Aan de Leden der Protestantische gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij Gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4, de gewone

DRIEMAANDELIJSCH HUISCOLLECTE

ten voordeele van de armen der gemeente zal gehouden worden, als volgt:

Op Dinsdag den 3de Januarij 1860.

Door den heer W. R. P. F. STEUP.

De Kalimaas, Wester kade, de Kindersteeg, Kebalen, Werfstraat tot aan de Boomstraat, en 1ste, 2de en 3de Kalisrok.

Door den heer W. SCHAEKEN.

Chinesche Kamp, benoorden de groote Handelstraat, Officiers Kampement, Kalimaas, Ooster kade, Pegiran en het Marine Etablissement.

Door den heer P. W. HOLST.

De oude Passerbaan, Panangalan, de Heerenweg en weg Prabon of de Simpangse weg, de laan van Simpang en het Hospitaal, Ketabang, Podjok en Genteng.

Op Woensdag den 4de Januarij 1860.

Door den heer F. L. BICKER.

De weg van Kapoetan, de Kapoetansche Dijk tot aan Dinwojo, Koe-gang, Sawain, Embong Malang, en Boeboetan.

Door den heer VAN OORDT.

Kramangan kade met dwarsstraten, Kepandjeng, Komediëplein, Officierspaviljoen, Heerenstraat, en Boomstraat.

Door den heer F. VRISENDORP.

Chinesche Kamp, benoorden de groote Handelstraat, Kavallerie Kampement, Oendian, en Penelon.

Op Woensdag den 4de Januarij 1860.

Door den heer FILZ.

Nieuw Holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rozendoornlaan, en Griseische weg.

Op Donderdag den 5den Januarij 1860.

Door den heer VOGELZANG.

Schoolstraat, Willemsplein, Willems kade, Boomdwarstraat, Zendenstraat, Sociëteit of Bergstraat, Oevervaartstraat, Regentstraat, Pekalongan kade, en Gatottanstraten.

SOERABAYA, Namens de Kerkenraad der Protestantische Gemeente, 30 December 1859. P. W. HOLST.

EXECUTORIALE VERKOOP.

TE MODJOKERTO,

Op Maandag den 9den Januarij 1860,

des morgens ten 8 ure in de kampong Soeranattan van een STEENEN WOONHUIS gebouwd op Gouvernements grond, alsmede van eenige losse goederen in eigendom toebehoorende aan den Javaan PA DOLLA, handelaar te Modjokerto, en door mij Deurwaarder bij Proceeverbaal van den 14den December in beslag genomen, ten verzoeken van MR. FIEVEZ, qq den Chinees HO BANSING handelaar te Soerabaya, krachtens de grosse eener obligatie groot Ƴ 2000.— op den een- en-twintigsten April 1800 acht en vijftig onder N°. 86 verleiden voor den waarnemend Notaris DANIEL BUSKEN HUET te Soerabaya.

De Buitengewone Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaya, voor de Afdeling Modjokerto.

(1695)

F. J. RIJSTENDAG.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID

NAAR

Batavia via Samarang.

Gedurende de maand Januarij, zal elken Zondag zijnde den 1, 8, 15, 22 en 29, Stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.

(1698)

W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP BANDA.

Kapitein NIJE,

vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** op den 1° Januarij 1860.

Adres bij

(1703)

W. CORES DE VRIES.

HET VERTREK

DER STOOMBOT OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,

gedurende deze maand is bepaald als volgt:
Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAYA, den 3 en 18 Januarij, 2 Februarij.
Van SAMARANG naar SOERABAYA den 6 en 21 Januarij, 5 Februarij.

SOERABAYA naar SAMARANG en BATAVIA den 10 en 25 Januarij.

SAMARANG , BATAVIA den 12 en 27
Wind en weder zulks toelatende. Adres bij
(1700) ADAM & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

HET NEDERLANDSCH SCHIP

ALCOR,

Kapt. F. J. VAN OPPEN,

zal tegen het einde van Januarij of het begin van Februarij van SOERABAYA naar NEDERLAND vertrekken. Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van Passagiers en heeft eenen geëxamineerden scheepsdoctor aan boord. Nadere informatiën zijn te bekomen bij de agenten, alhier, te BATAVIA en te SAMARANG.

SOERABAYA,
27 December 1859.

B. KOPERSMIT & CO.
(1696)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het welingerigt Nederlandsch schip

BATAVIER,

hebbende nog ruimte voor 1 of 2 personen. Vertrekt tegen het einde der maand Januarij 1860.

Voor informatiën adressere men zich bij den Gezagvoerder in het Java Hotel en bij.

SOERABAYA,
27 December 1859,

J. F. VAN LEEUWEN & CO.
(1697) Agenten.

DE SLOTENMAKER VAN PHILADELPHIA.

NOVELLE.

(Slot.)

Niettegenstaande deze zoo wel doorwrochte en kunstige pleitrede durfden de gezworenen het gevraagde vonnis niet uitspreken. Sparks werd vrijgesproken en onmiddellijk op vrije voeten gesteld. Voor zijne familie was dit een oogenblik van buitengewoon geluk. Dit geluk was echter van zeer voorbijgaanden aard! Naauwelijks op straat gekomen, waar hij vroeger niet dan welwillende gezigten zag, merkte Sparks dat bijna iederen hem ontweek; eenigen keerden hem den rug toe, anderen groetten hem koel, alleen de oude zeerob kwam naar hem toe en drukte hem weenend de hand. Men geloofde hem niet schuldig, men wist ten minste dan er geene bewijzen tegen hem waren; doch hij had in de gevangenis gezeten, hij had onder zware verdenking gelegen. Eenige uitdrukkingen van den advokaat hadden op de toehoorders eenen indruk gemaakt, heviger dan hij zelf wel dacht. Van af dien dag werd de omgang met de bureu, het eenige waarop die goede familie altijd zooveel prijs had gesteld, belemmerend. Tot nu toe had Sparks niet meer werk gezocht dan noodig was om in de behoeften van zijn huisgezin te voorzien, dit kon hij thans niet meer vinden. Dagen gingen om zonder dat iemand zijn winkel intrad. Wat zijn toestand nog ondragelijker maakte was de opvliegendheid van James, die elk oogenblik in twisten was gewikkeld om den goeden naam van zijn vader te verdedigen; hij kon geen zijdelingschen blik of een hoofdschudden dulden.

Na twee maanden in een zoo pijnlijken en onverdienden

toestand te hebben doorgebracht werd in de familie de vraag geopperd, of het niet beter zoude zijn om Philadelphia, waar zij niet langer geëerd en gelukkig konden leven, te verlaten. James die wist dat een dergelijk besluit zijnen ouders zeer smartelijk moest vallen, bood aan om zich alleen te verwijderen, verzekerde, zeide hij, hun dan ten minste vele onaangenaamheden te besparen. Zijn vader drukte hem in zijne armen zeggende: — Men zou u alsdan schuldig verdenken, nimmer!

Het besluit tot vertrek van de geheele familie werd onmiddellijk genomen, en men haastte zich dit ten uitvoer te brengen. De gereedschappen welke Sparks niet mede konde nemen werden verkocht.

De oude zeeman wilde volstrekt de meubelen koopen, niettegenstaande hij die niet noodig had; hij nam dit voorwendsel te baat om hen op eene discrete manier te helpen. Den anderen morgen vóór het opgaan der zon, gingen vader, moeder en kinderen, beladen met goederen, naar de haven en scheepten zich op eene stoomboot in, welke naar Norristown vertrok.

Te Norristown vestigde zich de familie Sparks in de voorstad. Een gedeelte van hun kleine kapitaal werd besteed tot den aankoop van tot het slotenmakersvak hoogst-benodigde gereedschappen. Sparks had den smaak voor uitvindingen verloren; hij begon thans de noodzakelijke heid van geld te verzamelen intezien; uitgewekene zijnde in het midden van lieden welke zich om zijne vrouw en kinderen niet bekommerden, bekwam hem een onverwinnbare angst wanneer hij dacht, dat hij konde sterven en zijne geliefden alsdan in armoede zouden achterblijven. James was nog te jong om hem te kunnen vervangen. Met ijver legde hij zich dus op zijn vak toe en, geholpen door James, slaagde hij volkomen.

Zes maanden na zijne aankomst verdiende hij twee maal zoo veel dan in zijnen besten tijd te Philadelphia. Langzamerhand vergat hij het geleden verdriet. De goede wil en het vertrouwen van de nieuwe nabuurschap was spoedig gewonnen. Reeds schemerde in het vooruitzicht een uitgebreide en voordeelige werkplaats toen, door een noodlottig toeval, een lakenkoopman van Philadelphia, voorbij het huis van Sparks gaande, hem herkende. In een naburig logement won deze inlichtingen omtrent Sparks in, en was kleingeestig genoeg om uittelaten dat hij Sparks zeer benadeelen kon. Men overlaadde hem natuurlijk met vragen, waarop hij al spoedig het regtgeding vertelde.

In weinige uren was de goede stemming, welke de familie Sparks in hunne geleden ongelukken troostte, geheel veranderd. In het kort, dezelfde reden welke deze arme lieden gedwongen had om Philadelphia te verlaten, verdreef hen ook van Norristown.

In eene tweede stad zochten zij een verblijf, daarna in eene derde en zoo vervolgens. Vroeg of laat, werden zij herkend en geen moed hebbende om de verdenskingen en de verachting het hoofd te bieden, vlugten zij altijd.

Er bleef hun nog slechts één middel over om zich aan deze vervolging der publieke opinie te onttrekken, dit bestond in het vak van slotenmaker te laten varen en in de wildernissen van het Oosterland te gaan ontginnen.

Treurig begaven zij zich op weg en bij kleine dagreizen naderden zij de woeste bosschen.

Eens op een avond, uitgeput van vermoeienis, hielden zij stand onder het gebladerte van eenen grooten ahornboom, ten einde daar hun avondmaal te nuttigen. James, nog treuriger gestemd dan zijn vader en zijne

Voor het onderrigt van *lager Onderwijs* aan twee zeer jeugdige kinderen verlangt men een daartoe geschikt persoon.

Onder genot van een redelijk inkomen zal hij tevens bekomen vrije woning en eenige andere kleine voordeelen. Adres onder Lett. W, postkantoor Soerabaya. (1716)

EEN NEDERLANDER,
ONGEHUWD, thans buiten betrekking zoekt eene plaatsing, liefst bij eene landelijke onderneming, is bekend met de *Fransche, Engelsche* en *Hoogduitsche* talen. Adres, franco onder Lt. **VV.** bij
(1705) **H. M. VAN DORP.**

TE HUUR

EEN HUIS staande in de straat *Dapoean* te bevragen bij de uitgevers dezer *Courant*. (1713)

TE HUUR

Het **HUIS** van den ondergeteekende, gelegen in de Roomsche Kerkstraat.
(1708) **F. W. RIES**

TE HUUR

EEN HUIS staande en gelegen op *Genteng*, huurprijs *f* 60.— te bevragen bij de uitgevers dezer *Courant*. (1714)

TE KOOP

Een **COMPLEET PHOTOGRAPHISCH MACHINE** met toebehoorende lijsten en *passe-par-touts* te bevragen bij de uitgevers dezer *Courant*. (1715)

TE KOOP

WEGENS VERTREK.
Een **NIEUW STEENEN WOONHUIS** met pannen gedekt, staande in het aangenaamst gedeelte der Europeesche buurt te Toeban.
Reflecterende gelieve zich te adresseren aan het postkantoor aldaar onder letter *T. franco*.
Het **HUIS** is tevens aanbevelingwaardig voor eene toko. (1707)

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.
EEN SUIKERMOLEN COMPLEET
EN
TWEE CENTRIFUGES.

Zij die bovenstaande machineriën in voorraad mogten hebben, of wel binnen kort uit Europa te wachten zijn en tot verkoop genegen, gelieven aan ondergeteekenden, te Batavia of alhier, daarvan kennis te geven onder opgave van dimensien, fabrikanten en prijs.

SOERABAYA, SCHIMMELPENNING & CO.
9 December 1859. (1600)

moeder, had te vergeefsch beproefd om iets te nuttigen; zij haalde uit zijnen zak een dagblad hetwelk hij aan de laatste pleisterplaats voor twee stuivers gekocht had, want lektuur is voor een Amerikaan eene even noodzakelijke behoefte als voedsel; het is dan trouwens ook een geestelijk voedsel; hij ontvouwde dan het blad en zag het afgetrokken door. Zijne moeder deed Sparks opmerken hoe dit jeugdige gezigt, gedurende hunne laatste beproevingen, verbleekt en vermagerd was. Eensklaps riep James uit:

— Hoort, hoort eens! waarop hij het volgende voorlas: „Philadelphia. De dief van de bank is ontdekt. Sparks was niet schuldig...”

Sparks nam het blad en verslond het met de oogen. De dief was niemand anders geweest dan de kassier zelf van de bank. Op het oogenblik dat hij, denkende dat de misdaad vergeten was, op de vlugt wilde gaan met zijn medeplichtige die de honderd duizend dollars in bewaring had, werd hij ontdekt. Ontroerd, ter neer geslagen door de klaarblijkelijkheid had hij alles bekend welke bekentenis geheel overeenstemde met die van zijnen medeplichtige. Er bestond hoegenaamd geen twi- fel meer omtrent de schuld van deze twee personen.

De redakteur van het blad voegde er tevens bij dat de directeur van de bank grooten spijt gevoelde over zijn gedrag ten opzichte van Sparks; hij verwoet Struttman van hem te hebben aangespoord om den armen man te vervolgen. Het algemeene gevoelen der inwoners van Philadelphia was, dat berouw niet voldoende was, dat de familie Sparks moest worden opgezocht en dat de bank een voldoende herstel moest geven voor de ongelukken welke haren directeur eene zoo regtschapen familie had veroorzaakt.

Terwijl Sparks dit zoo onverwachte nieuws hard

BOEKHANDEL LE ROY & CO. NEDERLANDSCH-INDISCHE MUZEN-ALMANAK.

VOOR DE JAREN 1859 EN 1860.
Uitgegeven door **MR. L. J. A. TOLLENS.**
Prijs *f* 5.— (1709)

PAS ONTVANGEN.
BLAAUW LAKEN MARINE-PETTEN.
(1717) Bij **J. KOOSE.**

PER MAIL ONTVANGEN.
ALMANAKKEN VOOR 1860.
ALMANACH COMIQUE..... *f* 1.50
IDEM PROPHETIQUE..... *f* 1.50
IDEM DU MAGASIN PITTORESQUE... 1.—
IDEM D'ILLUSTRATIONS MODERNES. 2.—
(1605) **LE ROY & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.
Bij den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij.
(1702) **J. L. VAN GENNEP.**

MET TOESTEMMING VAN DEN RESIDENT VAN SOERABAYA.
SOIRÉE AMUSANTE

TE GEVEN DOOR
E. CONSTANT.
Op Dinsdag den 3den Januarij 1860.
IN HET COMEDIE-LOCAAL.
PROGRAMMA.
1° GEDEELTE.
12 Goocheltoeren (*Tours de prestidigitation, physique amusante, tours de carte etc.*)
2° GEDEELTE
OP VEREEREND VERZOEK.
Titl à la représentation de Robert le Diable. Met accom-
Scène burlesque. pagnement van
La déclaration Anglaise. Chansonnette piano door den
Comique. heer Felkamp.
3° GEDEELTE.
12 Goocheltoeren. (*Tours de prestidigitation, physique amusante, tours de carte etc.*)
4° GEDEELTE.
Serenade uit *Lon Pasquale* (Thalberg.)
uitgevoerd door den Heer FELTKAMP.
Une nuit à Grenade.
Variations brillantes pour Cornet à pistons, door E. CONSTANT.
Aanvang des avonds ten 8 ure.
PRIJZEN DER PLAATSEN.
Voor een heer of Dame..... *f* 3.—
„ een Kind..... 2.—
Entréebiljetten zijn dagelijks verkrijgbaar bij **LE ROY & Co**, en op den dag der voorstelling aan het Comediegebouw alwaar ook plaatsen kunnen worden besproken tegen *f* 1 per plaats. (1645)

op voorlas, moest men de algemeene vreugde, tranen der moeder en dochters, de stomme verbazing van James, welke zich tot nu toe altijd verweten had dat zijne oplopendheid zijne ouders gedeeltelijk in het ongeluk had gestort, gezien hebben. Gezamenlijk vielen zij op de knieën en dankten God.

— En nu keeren wij naar Philadelphia terug, riep James.

Zijne zusters herhaalden:
— Naar Philadelphia! Philadelphia!
Sparks noch zijne vrouw hadden daar iets op tegen. Men keerde dan naar de geboorteplaats, naar den vadergrond terug, met verligte harten. Sparks gaf kennis van zijn aanstaande komst aan den ouden zeeman, en vroeg hem tevens of er hoop bestond van zijne oude woning weder te kunnen betrekken, want daar alleen, zeide hij, kon zijn geluk volmaakt zijn.

De winkel was gehuurd door brave lieden die, het verlangen van Sparks vernemende, met genoegen wilden verhuizen. Dank zij den ijver van eenigen der voornaamste burgers, onder welke de advokaat van de bank het zich als eene eer rekende om een van de eersten te zijn, werd eene intekeninglijst door de stad gezonden, welker bedrag zoo ruim was dat de winkel kon worden hersteld en voorzien van al het gereedschap benodigd voor het atelier van een slotenmaker, bovendien kon daarvan der familie Sparks nog een gastmaal worden aangeboden.

Op den dag hunner aankomst gingen eenige jongelieden op verkenning hen te ontmoet, op een gegeven teeken begaf zich eene talrijke menigte buiten de stad. Zoodra men den armen man, zijne vrouw en kinderen ontwaarde ging er een groot gejuich op; men drong zich om hen heen, van alle zijden drukte men hen de

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Dit wonderbaar geneesmiddel zoo algemeen bekend in Holland wordt thans met het beste en gelukkigste gevolg in Java gebruikt. Gelukkiglyk zyn deze Pillen in de hospitalen ingevoerd geworden en hebben dezelve wonderbare genezingen bewerkstelligd in gevallen die men als hopeloos beschouwd. Voor Lever en Maag ongesteldheden zyn ze een zeker geneesmiddel, en de ontstekende galachtige krankheden, zoo gemeen in heete luchtstreken, de ongeregelde heden van het ligchaamsgestel voortvloeyende uit gebrek aan veerkracht, ten gevolge der kwyning welke altyd meer of min uit eene langdurige hitte ontstaat, kunnen nimmer zoo volkomen genezen worden als door Holloway's Pillen. Dezelve hergeven aan maag, lever, en nieren, wanneer de een of ander dezer organen ongesteld is, eene gezonde actie. (1530)

De ondergeteekenden hebben regstreeks van Professor Holloway ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorlopend ten hundert verkrijgbaar zijn in dozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3.—, en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

LE ROY & CO.

NEDERLAND.

Zr. Ms. schroefstoomschip *het Loo*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste kl. J. van Gogh, is blijkens een bij het departement van marine ontvangen telegrafisch bericht, 31 October van Cadix vertrokken, ter voortzetting zijner reize naar Batavia.

Naar men verneemt zal Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *Vice-Admiraal Wassenaar* in het begin der volgende maand naar Lissabon vertrekken, om bij het eerste ongunstig bericht uit Oost-Indië van daar derwaarts te stevenen.

ENGELAND.

Een onzer dagbladen geeft de volgende vertaling van een Engelsch artikel als eene proeve van onpartijdige beschouwingswijze. Als zoodanig geven wij het onze lezers terug.

Het nieuws van China is, zoo niet rampspoedig, dan ten minste onrustbarend. Het oogenblik is gekomen om de werkelijkheid van eene Engelsch-Fransche alliantie op den proef te stellen. De bedoeling zal door de politiek van de geheele wereld worden goedgekeurd, en hoe onaangenaam den omvang er ook van moge zijn, het komt niet geheel en al ongelegen.

Het is klaar dat de verhouding van China tegenover de beschaafde volken eindelijk geregeld worde. Zijn de Chinezen, in hunne gewaande opgeblazen verhevenheid boven het overige van het menschedom, en vooral boven de Europeanen, niet tot r den te brengen, dan moet men hen tot het tegenovergestelde dwingen. Zij en hun land bevinden zich op den goeden weg van beschaving. De omgang onder de verschillende volken van de wereld is zoo geregeld, en voor den algemeenen welvaart en vooruitgang hangen de volken zoodanig van elkander af, dat het in het wezen der zaak eene Cosmopolitische gemeente wordt. In onze dagen worden slechts twee soorten van volken erkend: — de beschaafden en de barbaren. Die volken welke niet met ons zijn, zijn tegen ons. De roodhuiden, negers, kassers, Nieuw-Zelanders en Chinezen hebben een grens of gaas er over. Met de gehele wilde weten wij hoedanig te handelen. Hunne zwakheid en het betrekkelijk gering aantal bekrachtigt hun vonnis; komen zij op den weg van beschaving, zoo als in sommige gedeelten van Noord-Amerika en in Zuidelijk Afrika

handen en een elk bood hun zijne diensten aan.

Men geleidde hen vervolgens naar eene groote zaal alwaar eene tafel was aangeregt, waaraan zij de eereplaatsen moesten innemen.

Een grijsaard die verscheidene malen den post van eerste overheidspersoon in de stad had bekleed en door het volk werd geëerd, nam bij het einde van het banket het woord en rigtte tot Sparks eene edele en roerende aanspraak welke met geestdrift werd toegejuicht. Vervolgens geleidde men de familie naar hunne woning, de bureu herstelden hunne lichtzinnige en harde behandeling van vroeger geheel door hunne opregte verzekeringen van toegenegenheid en door de menigte blijken van belangstelling waarmede zij hunne oude vrienden overlaadden. Men wilde Sparks overhalen om schadevergoeding te eischen van den directeur der bank. In de stemming waarin de bevolking verkeerde zou men hem zeker eene aanzienlijke som hebben toegestaan, hij weigerde echter dit te doen. De directeur boodt hem een inkomen voor zijn geheele leven aan, waardoor hij bijna in eens rijk was geworden; ook dit weigerde hij. Volgaarne nam hij daarentegen belangrijke werken aan welke hem, voor verscheidene jaren, werden opgedragen door de burgerlijke overheden en rijke kooplieden. Hij nam goede werklieden in zijne dienst over welke zijn zoon weldra het toezigt kon houden, terwijl hij, zich zelven het oppertoezicht voorbehoudende, mogelijkheid vond om elke week tijd genoeg te kunnen besteden tot het ten uitvoer brengen van eenigen zijner beste ontwerpen. De voorspoed dezer familie werd niet meer geschokt en vóór het einde van zijn leven was Sparks verscheidene malen door de volkstemming vereerd geworden met de betrekking van lid in den stedelijken raad.

geheurt, dan wordt de stam trapsgewijze uitgeroeid, of, om eene Amerikaansche uitdrukking te bezigen, zij worden in de schaving van den aardbodem opgenomen. Met een half beschaaft volk, zoo als de Chinezen, moeten wij niet alleen magtig maar ook talrijk zijn om te handelen, men kan met hen niet even eens doen als met de roode Indianen en andere stammen. Al ware dit ook mogelijk, dan zou het toch niet wenschelijk zijn om hen uitteroeyen; en om hen, volgens de Amerikaansche bedoeling van het woord, te hervormen, dit is geheel onmogelijk. De vraag rijst op: — kunnen zij er niet toe gebragt worden om hunne regte positie te leeren kennen, en dat aan eene plegtige overeenkomst gevolg moet worden gegeven? — Kunnen zij niet overtuigd worden dat snoodheid en meened tegen over vreemdelingen, welke zij den naam van barbaren geven, misdaden zijn welke straf eischen? Zondertwijfel is het zeer moeilijk om een dom, listig en zelfzugtig Aziatisch volk als de Chinezen tot overtuiging te brengen; die taak moet echter op de een of andere wijs worden ondernomen, en gelukkig of ongelukkig voor Groot Brittanje, het zal er spoedig toe overgaan. Om deze koppige halve wilden tot rede te brengen en om hen te doen begripen dat zij overeenkomstig beschaaftde gebruiken moeten handelen of er de gevolgen van dragen, is in de laatste vijftig jaren een van de grootste twijfelingen geweest, en in de behandeling een van de grootste en noodzakelijkste moeilijkheden van onzen tijd geworden. Het is gelukkig te achten dat Frankrijk en Amerika evenveel belang hebben als Engeland om het Chinesche keizerrijk voor den wereldhandel te openen, en dat de moord van Engelsche zeelieden in de Peiho-rivier eene misdaad is, van welke de bestraffing door alle beschaaftde volken zal worden goedgekeurd. Niettegenstaande het Engelsche Gouvernement buitendien in vele moeilijkheden is gewikkeld, waaronder vooral die mag geteld worden welke door de laatste misnoegdheid onder de Europeesche troepen in Indie is veroorzaakt, is zij nog wel in staat om deel uittmaken tegen de vereeniging, ter straffing van het verraderlijke Gouvernement van China; het Engelsche volk, zoo zwaar belast als zij zijn, zal geen oogenblik klagen over de noodige uitgaven om de nationale eer in de Oost te wreken, en om de Chinezen eene les te geven welke zij in geene eeuw zullen vergeten, hoe dapper zij ook hunne oogen en ooren dicht mogen knijpen.

Wij vertrouwen dat Groot-Brittanje, regtvaardig als het is, niet alleen voor hare belangen zal werken, maar dat de keizer van Frankrijk, welke verzekert dat hij eene alliantie met Engeland als den besten waarborg beschouwt voor den vrede en vooruitgang, in vereeniging met haar eene eindpoging zal doen om het Chinesche Gouvernement in overeenstemming te brengen met de beschaaftde volken. De gelegenheid is schoon. De breuk van trouw en eer aan de zijde der Chinezen is tastbaar. Ongeveer vijf honderd Engelschen zijn verraderlijk vermoord. De Chinezen hebben schandelijk de door Frankrijk en Engeland in hun gestelde trouw gebroken. De beleediging is geheel aan hunne zijde, het regt aan de zijde van de Europeanen; de Franche keizer welke zich beroemt oorlog te kunnen voeren voor een denkbeeld, kan er nu geest edeler vinden dan lauweren te gaan plukken in den strijd tegen de Chinezen. In bijzondere gevallen heeft Engeland gebrek aan soldaten, dewijl Frankrijk er meer heeft dan zij kan gebruiken. Napoleon III zou 1000, 10,000 ja 20,000 man kunnen afstaan, Engeland daarentegen eene goede zeemagt en de vervoermiddelen om de Chinezen te straffen. De *Great-Eastern* zou voor het doel zeer geschikt zijn. Wil de keizer van Frankrijk dit vriendschapsbetoon aan Engeland geven? Zoowel voor Europa als voor Asia vertrouwen wij dat hij het doen zal. Zoo niet, dan moet Engeland den kamp aangaan, zoo goed als zij kan, ten zij door de misnoegde Europese troepen in Indie voor die dienst te gebruiken, of door er de oproerig geweest zijnde sipajers en andere Indische soldaten, welke met de Chinezen niets gemeens hebben, naar toe te zenden. Geen Engelschman zal er aan twijfelen dat Engeland achterwege zal laten om China ter verantwoording te roepen; en een herstel en genoegdoening zal een zoodanige bestraffing der Chinezen verzekeren. Iedereen zou het zeker meer aangenaam zijn wanneer, zoowel voor het morele effect in Europa, Frankrijk en Engeland met hart en hand overeenkwamen om de Chinesche kwestie voor eens en voor altijd tot eene beslissing te brengen. Het is een groote aanvang voor keizer Napoleon, en volgens de semi-officiële mededeeling in den *Moniteur*, bestaat er reden om te gelooven dat hij er reeds toe gestemd is.

— De uitbreiding van het verbazende werk, het Bate-Ooster-dok te Cardiff, werd den 1 September voltooid en op Woensdag den 14 d. a. v. werd het dok geopend. Op een uitgebreide schaal waren voorbereidselen gemaakt om eene voor de stad Cardiff zoo belangrijke gebeurtenis te vieren; door het overlijden echter van Lord James Stuart-gedurende vele jaren afgevaardigde in het Parlement voor Cardiff, Coubridge en Llantrisant, en de oom van den jeugdigen Markies van Bute, onder wiens leiding het dok zou worden ingewijd, bleven de voorgenomen festiviteiten achterwege, en het dok werd in den kortst mogelijken tijd voor den handel opengesteld.

De vervaardiging van het dok werd begonnen in 1852 onder het bestuur van de diep betreunde heeren Tjindall Bruce en Macnabb, benevens onder die van de Ingenieurs Rennie en Plews. Het eerste gedeelte lang 1000 en breed 300 voet werd in Julij 1855 geopend; de eerste uitbreiding ter lengte van 2000 en breedte van 500 voet werd aangevangen in 1855 en voltooid 1857. Daarna werd nog eene tweede uitbreiding gegeven van 1300 voet lang en 500 breed, welke thans geopend is en waardoor een kanaal is daargesteld in verbinding met het Wester-dok en met het Glamorgan-kanaal. In dit dok staat 45 acres water, het bassin alleen bevat er 2/4; de hoogte bij springtij is 31/2 voet, bij laagwater 21/2 voet; breedte van de zeegaten 55 voet. In het dok heeft het water eene diepte van 35 voet waardoor het grootste koopvaardijship kan worden opgenomen. Vijftien kolenmagazijnen zijn bij het dok gebouwd, welke nog met zeven zullen worden vermeerderd, als wanneer een en een half miljoen tonnen kolen kunnen worden opgeslagen.

De haven van Cardiff is van alle gemakken voor schepen voorzien, buiten het Ooster-dok heeft men de Wester-en Tidal doeken, en het Glamorgan scheeps-kanaal.

— De *Times* houdt vol, dat Engeland geene plaats mag aemen in het congres, eeniglijk om te ratificeren wat reeds

door anderen besloten is. Het blad is overigens van oordeel, dat de voorwaarden in 's Keizers brief vervat, in hoofdzaak dezelfde zijn als in de conventie van Villafranca, behoudens eenige concessien aan den vrijheidsgeest. Het blad betreurt het voorts, dat de Koning van Sardinië gearzeld heeft de inlijving aan te nemen. Engeland zou daaraan zijne goedkeuring gegeven hebben. Nu heeft 's Konings weifeling ongetwijfeld ten gevolge, dat de Midden-Italiaansche staten onder het bestuur der vorige vorsten teruggebragt worden.

— Op de rijkswerf te Chatham is onverwacht bevel ontvangen, om een groot aantal scheepstimmerlieden en werktuigkundigen te nemen, ten gezamenlijken getale van ruim 150.

— Het transportschip *Perseverance* is gisteren met onderscheidene detachementen troepen van Portsmouth naar de Middellandsche Zee vertrokken.

— Uit eenige aangespoelde brieven van de *Royal-Charter* blijkt, dat het schip *Orwell* drie dagen voor de *Royal-Charter* met 42,000 oncen goud naar Londen was vertrokken en de *Red Jacket* mede met eene aanzienlijke hoeveelheid van dat metaal op 1 Sept. naar Liverpool zoude uitzeilen.

— De dochter van den gewezen Radja van Coorg wordt door de koningin van Engeland met veel oplettendheid behandeld. Zij ontvangt eene Engelsche opvoeding en onderrigt in de Protestantsche godsdienst. Zij heeft van den radja, haren vader, een groot erfdeel te wachten. Hij zelf leeft zeer prachtig te Cliftonville-terrace, en zijn huis is op de Europeesche wijs ingerigt ofschoon de Oostersche pracht er niet is vergeten. Zijne verzameling van juweelen is een Oostersch potentaat waardig; de paarden vooral zijn kostbaar.

— De gouvernements commissarissen voor de landverhuizing hebben aangekondigd, dat zij scheepsruimte behoeven tot het overvoeren van emigrantén naar Nieuw-Zuidwallis; het schip zal tusschen 14 en 21 Dec. naar zee moeten gaan.

— In Engeland hebben zich in den laatsten tijd twee omstandigheden voorgedaan, welke op het oordeel des publieks over de mate en wenschelijkheid van politieke hervormingen meer of min indruk hebben gemaakt; de eerste is de zamenspanning der werklieden in ernige bedrijven, om door staking van den arbeid de werkgevers tot verhooging van het werloon te dwingen, en de verandering, waarmede zij onder den invloed van welbekende volksmenners dat plan ten koste van eigen welvaart en huisselijk geluk doorzetten; de tweede zijn de uitkomsten van het parlementaire onderzoek omtrent zekere verkiezingen van parlementleden, waarbij van verregaande en schaaftelooze omkoopings is gebleken.

De indruk, dien deze omstandigheden gemaakt hebben, blijkt ook uit de rede, welke lord Derby te Liverpool heeft gehouden. „Ik ben niet afgunstig op de arbeidende volksklasse, zeide hij; integendeel, de conservatieve partij wenscht de belangen dier volksklasse volkomen en behoorlijk vertegenwoordigd te zien; doch lettende op hetgeen omtrent de verkiezingen te Gloucester, Wakefield en elders aan het licht is gekomen, twijfel ik of groote uitbreiding van het stemregt niet grootelijks tot vermeerdering der onkoopings, den kanker van een representatief stelsel, zou leiden. En als men ziet, hoe zelfs de verstandigste werklieden zich door valsche vrienden en slechte raadgevers hebben laten misleiden, dan wordt het de vraag, hoe ver het voor de geringere volksklassen zelve wenschelijk zou zijn, overwegende magt te geven aan lieden, welke, indien hun wetgevend gezag wierd toevertrouwd, daarvan waarschijnlijk gebruik zouden maken om wetsbepalingen tot stand te brengen, welke voor de arbeidende volksklassen zelve verderfelijik zouden zijn.”

Deze aanmerkingen van Lord Derby, het hoofd der conservatieve partij, worden door de *Times*, het groote orgaan van liberale begrippen, in zijn nummer van jl. Maandag, volkomen beëindigd.

— De *Morning Post* heeft op nieuw een artikel over de Italiaansche aangelegenheid en den meer besproken brief van Keizer Napoleon ten beste gegeven. De redenering van het blad komt daarop neder, dat Europa aan Italie onmogelijk eene reorganisatie kan opdringen en dat men den Italianen de vrijheid moet laten om zelve over hun lot te beschikken. Het verdient de aandacht, dat de argumenten van den *Post*, hoezeer tegen Frankrijk gerigt, in een welwillenden en gematigden vorm ontwikkeld zijn, waaruit men opmaakt, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland, die onlangs alles behalve goed schenen te wezen, eene wenschelijke verandering hebben ondergaan. Men gaat zelfs zoover van te beweren, dat eene schikking ten opzichte van de lastige kwestie der doorgraving van de landengte van Suez niet tot de onmogelijkheden behoort.

ITALIE.

— Berigten uit Venetie melden, dat verscheidene jonge lieden, die zich heimelijk uit dat gewest hadden verwijderd, om dienst te gaan nemen bij de troepen der dusgenaamde Liga, of de vereenigde Midden-Statén van Italie, zeer ontmoedigd zijn teruggekomen, en klagen over de wijze, op welke zij bij die krijgsmagt zijn behandeld. Volgens hunne verzekering wordt aan de soldaten van dit leger dikwerf de zoo noodige tucht en vaderlandsliefde met stokslagen ingeprent.

— Men verneemt, dat ook te Venetie eene commissie zal worden benoemd tot het instellen van een onderzoek naar de misbruiken en verduistering van gelden als anderszins, gedurende den jongsten oorlog.

— De leden van de Toscaansche commissie, die zich hier uiterlijk zoo voldaan toonden, na afloop van de audientie, welke zij eenigen tijd geleden bij den Keizer hadden, schijnen comédie gespeeld te hebben. Brieven uit Florence namelijk melden, dat de voorloopige regering aldaar met het antwoord des Keizers bij die gelegenheid, alles behalve ingenomen geweest is. Uit een brief, door een der leden van die commissie aan een vriend geschreven, haalt men de volgende zinsneden aan: „Wij hebben het kabinet des Keizers verlaten, het hart vervuld met de bitterste smart. De overtuiging, dat Toskane weldra tot den ouden staat van zaken zal terugkeeren, wint dagelijks onder de bevolking veld en dit maakt de taak der tegenwoordige regering bij uitstek moeilijk.

— Men meldt thans weder, dat de aartsbisschop van Mechelen werkelijk een mandement heeft uitgevaardigd om geboden te verzoeken voor den Paus en daarin het wereldlijk gezag en het regt van den Paus op de legation verdedigt.

De circulaire ovet het onderwijs door het *Journal de Gand* als van den aartsbisschop afkomstig, medegedeeld, is ten onregte aan hem toegeschreven. De clericale bladen beweren dat dit stuk door de vrijmetselaars-loges is uitgedacht.

— Men verneemt, dat eene deputatie uit Sicilie naar Engeland is vertrokken, om daar propagande te maken voor de afscheiding van Sicilie van het koninkrijk Napels.

DUITSCHLAND.

— De luitenant-veldmaarschalk Benedek is benoemd tot veldtuigmeester en opperbevelhebber van het in Italie staande tweede legerkorps.

— Naar luid van bijzondere mededeelingen berigt een der dagbladen dezer hoofdstad, dat de graaf von Grünne, die dezer dagen bij den Keizer in ongenade gevallen is, niet te zeer daarover zal hebben te klagen. Gedurende zijn verblijf alhier, zal hij de appartementen in het paleis bewonen; vroeger door den maarschalk Radetzky betrokken. Daarenboven is hij benoemd tot opper-stalmeester.

— Een der meest geachte weekbladen, welke hier het licht zien, dat zich uitsluitend met de behandeling van financiële zaken bezig houdt, der *Actionair*, poogt het overschrijden der jongste leening van 500 miljoen florijnen met een bedrag van 111 miljoen florijnen op de volgende wijze te verontschuldigen. Het blad zegt, dat bij gelegenheid de noodige maatregelen door den minister van financiën, den Heer v. Bruck, werden beraamd, om het evenwigt te herstellen tusschen het in omloop zijnde bankpapier en den voorraad munt en muntmateriaal bij de nationale bank, eene geheele klasse van bankbiljetten bij genoemde regeling over het hoofd is gezien en het bedrag er van was niet minder dan ongeveer 60 miljoen. Ten einde dit onvoorziene tekort te dekken, heeft de minister van financiën zijne toevlugt tot dien zonderlingen maatregel moeten nemen, volgens genoemd blad.

— Uit Pesth meldt men, dat den 27sten dezer aldaar onder een grooten toevloed der bevolking, de honderdste geboortedag is gevierd van Franz Raczinczy, dien de Hongaren den schepper hunner taal noemen. De gezamenlijke hooge adel en een groot aantal andere personen vereenigden zich, in de schitterende nationale kleederdragt, in de prachtige zaal van het Volksmuseum. Tegen het einde der feestelijkheid sprak de voorzitter deze woorden: „Na den maaltijd moet men bidden. Ik heb een gebed, het is kort, maar het komt uit het hart: Leve het Vaderland!” Een daverend gejuich volgde op dezen indrukwekkenden feestdrank.

— Te Magdeburgerfort was dezer dagen een stoute diefstal gepleegd in een papierfabriek. Een regter van instructie werd uit de hoofdstad derwaarts gezonden, om het noodige onderzoek deswege in het werk te stellen en nu bleek, dat zelfs de burgemeester dier plaats tot de medeplichtiger behoorde.

SPANJE.

Er is hier berigt ontvangen, dat Abdallah-Scibou, adjutant van den Keizer van Marokko, te Tanger was aangekomen en dat hij was belast met eene zending bij den aldaar aanwezigen stedelijken gouverneur, die tevens aan het hoofd staat van het ministerie van buitenlandsche zaken. Naar men zegt, betrof het eene belangrijke mededeeling aan de te Tanger residerende Europeesche consuls. De inhoud daarvan was evenwel nog niet bekend.

— De dagbladen melden, dat de bevolking van Tanger in groote spanning is geraakt, nu het zeker is, dat de zijde van Spanje tot wapengeweld zal worden overgegaan. De schrik was algemeen en aller, die de stad konden verlaten, namen de vlucht. De bevelhebber der stad spande alle mogelijke krachten in om haar voor plundering te vrijwaren waarmede zij werd bedreigd van den kant der Kabylen. De Mooren beijverden zich om hunne gederen en personen in veiligheid te brengen.

De *Sémaphore* meldt, dat de Spaansche regering al de handelspaketschepen heeft afgehuurd, welke onder Spaansche vlag de dienst verrigten tusschen Marseille en de Spaansche havens.

RUSLAND.

— Uit Petersburg wordt berigt, dat de gevangenneming van Schamyl, het bekende hoofd der Circassiers, wel het uitzigt opent op het beteugelen van dat gedeelte der bewoners van den Kaukasus, welke het gezag van de Russische regering nog niet erkennen, maar dat er waarschijnlijk nog wel eenige tijd zal verlopen alvorens dit doel zal zijn bereikt, en dat uit dien hoofde het Russische leger in dat oord nog geene merklijke vermindering zal ondergaan. Men beschouwt daarenboven dit leger als eene goede leerschool voor de vorming van de dusgenaamde kerntroepen der Russische krijgsmagt, en zal derhalve nog geene wijziging brengen in zijne bestanddeelen.

— De Amerikaansche gezant had de *America*, een Russisch oorlogsschip, waarop zich de generaal Muravieff als Russisch gevolmachtigde bevond, ontmoet. Deze reisde incognito en was na depêches van zijne regering aan den Russischen vertegenwoordiger te Peking gezonden te hebben, zelf ook aldaar aangekomen.

— Overigens kan nog gezegd worden, dat de Chinezen de Amerikanen beschuldigen van deelneming in het gevecht der geallieerden op de Peiho. Men weet evenwel niet of dit een voorwendsel van de Chinezen dan wel hunne wezenlijke overtuiging is.

— Verscheiden werklieden van Antwerpen begeven zich naar Siberie, om bij den aanleg van een spoorweg gebezigd te worden. De meeste zijn scheepstimmerlieden. Zij zullen genieten behalve vrije woning eene bezoldiging van 3 a 400 frs. per maand.

AMERIKA.

— Aangaande den katoen-oogst in de Ver. Staten, wordt uit New-York het volgende gemeld: Het seizoen is thans zoo ver gevorderd, dat het resultaat van den oogst, minst genomen, op 4 miljoen balen kan worden geschat, en indien gedurende de eerstvolgende 4 weken geen slecht weder tusschenbeide komt, kan men nog wel op 1 a 200,000 b. meer rekenen. Onderstellende, dat zelfs de tegenwoordige prijzen zich gedurende den winter niet volkomen souteneren, en

geval, dat men hier ten minste niet voor waarschijnlijk houdt, hoewel het niet onmogelijk is, alsdan zou toch de geheele katoen-oogst eene waarde van ca. 180 miljoen dollars representeren, waarvan ca. 150 miljoen ter betaling van onze Europeesche schulden beschikbaar blijven.

Omtrent de reis van den Amerikaanschen gevolmachtigde in China, verneemt men nader, dat toen hij te Pei-tang was geland, hem onder allen uiterlijken vertoon van eerbied een geleide was verstrekt om hem naar Peking te geleiden. Van Pei-tang naar Peking passeerde de gevolmachtigde op zes of acht plaatsen een baar, waarvan echter geen versterkt was door fort. De Amerikaansche legatie bleef te Peking 14 dagen, gedurende welken tijd het personeel, in de aangewezen wijk bleef; want het was te Peking wel vrij en kon zelfs elk oogenblik naar verkiezing uitgaan, maar de commissarissen weigerden paarden en gidsen te verschaffen. Ook geloofde men, dat de Chinezen gezind zouden zijn geweest de poorten te sluiten, indien dit niet tegengegaan ware door den gezant, die in het onderhoud met den keizerlijken commissaris verklaarde, dat hij alle betrekkingen onmiddellijk zou afbreken, indien de bewegingen van de Amerikanen beperkt werden. De Keizer scheen verlangend te zijn den gezant te zien; maar eerstgemelde drong er op aan dat de gezant, zoo als bij de Chinezen gebruikelijk is ten bewijze van gehoorzaamheid, zou knielen of negen malen met het hoofd zoo laag neigen, dat zijne vingers den grond raakten. Dit werd door den Heer Ward als vernederend geweigerd. Hij vertrok ten gevolge daarvan uit Peking, zonder den Keizer gezien te hebben; de ratificatie van het tractaat had daarop te Pei-tang plaats.

DE WAARDE VAN BRITSCH-INDIE.

De heer Wilson, de nieuwe minister van financiën voor het prachtige rijk dat de dapperheid der Engelschen in de Oost heeft gewonnen, heeft eene moeilijke taak te volbrengen. Om den financiën toestand van een land in order te brengen, dat lang voorondersteld werd het rijkste der wereld te zijn, doch integendeel jaarlijks eene som kost, welker bedrag geschat wordt zoo groot te zijn als de interest van de nationale schuld, dit is eene taak waarvoor de grootste genieën en beste staatkundigen van Europa zouden terugdeinzen. Frankrijk of Oostenrijk te regeren moge buitengewone bekwaamheden vorderen, de zaken van Indie zóó te administreren dat verlies in winst verandert moet, zoover als onze kennis zich uitstrekt, bijna meer dan menselijke bekwaamheden te vereischen. Misslukt het den heer Wilson, het zal hem niet tot schande strekken. Volbrengt hij het echter dan zal hij meer roem verdienen dan iemand van den tegenwoordigen tijd. Alhoewel het zijne taak niet is om aan het hoofd van een leger overwinningen te behalen, zijne daden zullen met evenveel belangstelling worden nagegaan als ware zulks het geval. Men begint te begrijpen dat het gemakkelijker is om Indie te overwinnen dan het te behouden. De strijders die zich in den laatsten tijd daar zoo beroemd hebben gemaakt, hebben hun tijd gehad, thans moeten andere mannen het werk opvatten en doorzetten; de sterke hand heeft alles gedaan wat men er van kon verwachten, de beurt om te regeren is nu gekomen aan meer staatkundigen. De beslissing der groote vraag of Indie waardig is om behouden te worden of niet, hangt af van de diplomatie. Wij vrezen dat de heer Wilson zich met eene ijdele hoop vleit, doch wat ook de uitslag van zijne poging moge zijn, het doel is edel en prijzenswaardig.

Eertijds werd het Engelsche volk ten laste gelegd dat het niet veel verder keek dan tot de grenzen der stad of van het dorp hinner inwoning, en dat de zee die hunne kusten bespoelt, eene grenspaal was voor hunne belangstelling in zaken het overige der wereld betreffende, uitgenomen wanneer daar buiten voor hen geld was te verdienen. Van de tien personen zouden er negen in eene volmaakte onwetendheid omtrent de zaken van Indie verkeerden; zij zouden tusschen Nieuw Orleans en Quebec niet eens weten welke van de twee aan Amerika en welke aan Engeland behoorde. Deze aantijgingen zijn echter in de laatste jaren geheel ontoepasselijk geworden. Het volk heeft zich buiten het land en in de bezittingen uitgestrekt, en stelt tegen woordig even veel belang in de zaken van Europa, Amerika en Azie als eertijds in hunne eigene provincien. Wat Indie betreft, het werd hoog tijd dat de aandacht van de natie zich daarop vestigde. Langzamerhand en nauwelijks merkbaar is de toestand van Indie zoo moeilijk geworden dat, hetzelfde te behouden of te laten varen bijna even gevaarlijk is. Zoolang het volk niet om geld gevraagd werd hoorden zij met genoegen dat koninkrijken en provincien, de een voor en de andere na, aan de Britsche bezittingen werden toegevoegd. De nationale trots werd daardoor geveid en de liefde voor roem werd voedsel gegeven. Doch oorlog en oproer, de kostbaarheid van het onderhoud onzer magt, en de waarschijnlijkheid dat de belasting-betallenden genoodzaakt zouden worden om het te kort der Indische inkomsten te dekken, opende de oogen ook van dezulken die halstarrig blind wilden zijn.

Sedert den laatsten opstand is het algemeen gevoelen in Engeland, dat Indie, herwonnen zijnde, zijne eigen uitgaven moet dekken, want dat het anders der moeite niet waardig is dat Engeland er zich nog langer mede belast. Het is lastig genoeg om zich verantwoordelijk te stellen voor de regering, aan de andere zijde van den aardbol, van 150 à 200 miljoen menschen; een volk hetwelk wij niet tot ons geloof kunnen overhalen, dat ons vreest en haat, en hetwelk wij toch niet in banden kunnen leggen of onderdrukken. De Engelsche volksgeest is niet van dien aard om jaarlijks 252,000,000 gulden op te offeren — volgens den heer Wilson het tegenwoordig jaarlijksch te kort — om daarvoor alleen het recht te hebben van Indie te regeren. Wel is waar zal het Engelsche volk liever drie of viermaal die som betalen, dan te gedogen dat zij door binnen- of buitenlandse magt uit Indie gedreven wordt; doch uit eigen beweging zouden zij er toch liever stillettjes uitstappen dan het tegen zulke opofferingen te behouden. Het is zonder twijfel zeer aardig om een witte olifant in bezit te hebben, doch wanneer het dier zooveel voor kost en inwoning moet kosten, laat hem dan maar liever zijn fortuin in het bosch opzoeken.

Indien de heer Wilson door de invoering van een nieuw, of door de verbetering van het oude financie-stelsel de Indische inkomsten weer of den ouden voet kan brengen, dan zal niet alleen zijn eigen land, maar geheel Indie hem grooten dank verschuldigd zijn; hij zelf zal zich een naam ma-

ken niet minder groot als die van den grootsten krijgsmann, welke hem is voorgegaan; zijne taak zal moeilijker geweest zijn dan de hunne. Wanneer hij echter uitgaat van het denkbeeld dat hij te Harwich opperde, waarbij hij zegt dat, wat recht is in één deel der wereld niet verkeerd in een ander gedeelte kan zijn, dat grondbeginselen algemeen zijn, dat de menschelijke natuur over de geheele wereld dezelfde is, dan twijfelen wij aan zijnen voorspoed; hij ontkent daardoor zoowel geschiedenis als ondervinding.

Het is niet juist hetgeen recht is, maar wat als recht voorondersteld wordt; wat invloed heeft op de daden van personen en gemeenten. De trouwelooze inboorling van Azie en de waarheidlievende Europeaan, de domme doch zachtzinnige neger en den wilden Indiaan van Kansas en Nebraska, zijn allen tippen van menschelijke natuur, over welke geen staatsman of econoom een algemeen regeringstelsel zou kunnen toepassen. Wanneer echter de heer Wilson tot het praktische terugkeert en handelt zoo als hij zich te Manchester uitliet, dan zijn zijne inzichten omtrent den handel de regte. Wanneer hij de morele, godsdienstige en hoogere

beschaving laat rusten en zich bepaalt tot het aanwenden van de beste middelen om van een land dat arm is, doch rijk kon zijn, inkomsten te trekken, en wanneer hij de cultuur van wol en katoen voor de Engelsche markt uitbreidt, dan mag men hopen in hem den geschikten man te hebben gevonden. Wat gedaan moet worden voor en aler Indie vruchten af kan werpen is door hem bij meer dan eene gelegenheid aangetoond. Er moeten spoorwegen en andere middelen van vervoer worden daargesteld, door middel van welke de wol en katoen, ter cultivering waarvan het klimaat en de bevolking zoo bijzonder geschikt zijn, spoedig en op de goedkoopste wijze naar de havens kan worden vervoerd. Wanneer Indie zooveel van die stof kan opleveren als daarvan thans van Staten aan den Mississippi, van Louisiana, Alabama en Zuid-Carolina wordt aangevoerd, dan is het vraagstuk opgelost en het verlies zal in winst veranderen; Indie zou alsdan onzen roem instede van onzen vloek zijn; en Amerika zoude dan wat nederiger worden. Deze reeds zijn groote resultaten, doch nog vele anderen, thans niet te voorzien, zouden daaruit voort kunnen vloeijen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
December. 30	Engelsche	Scotch Lassie	E. R. Fels	Singapore.
31	Zweedsche	Carolina	A. P. Dijkberg	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December. 30	Ned. Ind.	Hing Aan	Hadjie Seman	Bali.
"	"	Krabbe	Mardam	Paseroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Praaisische	Delphia	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Sardinische	Ljdia	Bazano	"	"
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	"	"
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	"
Zweedsche	Augusta	Sandeberg	Nederland	"
Nederlandsche	Johannes Lodewijk	Van der Waal	Onbepaald	"
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	"
Nederlandsche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
"	Eensgezindheid	Flik	Zonder	"
"	Eclipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	"
"	Delfshaven	Schaap	Nederland	"
Nederlandsche	Alcor	F. J. van Oppen	"	"
"	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
"	Diligence	L. Smit	"	"
"	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	"
"	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brink & Co.
"	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
"	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	"
"	Jan Pieters Koen	A. C. Hugenholtz	Nederland	"
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
"	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	"
"	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Aernout & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
"	Sophia Fraser	Crawford	China	"
"	Scotch Lassie	Fels	Bali	"

Aangekomen Passagiers.

Met de Engelsche schoener *Scotch Lassie* de heeren A. de Castro, J. W. Pigado en A. J. Vidal.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN	Abboel Hassim, Witch, Dorothea Henriette, Ellen, Joedul Barie, Fathol Madjiet, Pictura, Assad Dulla, Agatha en Maria, Oosterling, Lidia, Eensgezindheid, Batavier, Almelo, Stad Assen, Antelope, Babool Haer, Arief Banjermaas, Goansien, Delfshaven, Hendrik Jan, Vrijhandel, Cortgene, Jan van Brakel, Laurison, Hoksing,	Jan Pieterszoon Koen, Fathul Karim, Fathoor Rachman, Hing Goan, Alcor, Dennok Bientang Toedjoe, DE BRIKKEN Risgill Hair, Talsum, Banda Balhair, So-Ootdin, Elmachboelle, Falkus Seroer, Sophia Fraser; DE SCHOENERS Sarie Tengaroeng, Carolina, Srie Cheribon, Jupiter, Bintang Tjaigoan, Witch of The Wave; Nina, DE KOTTERS Riengit, Tedok.
---------------	--	---

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 30sten en den 31sten December 1859.

AANVOER

Van Samarang per het Ned. schip *Johannes Lodewijk*, gezagv. VAN DER WAAL, agenten FRASER EATON & Co.
200 vaatjes boter, 8 kisten manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co;
50 kisten manufacturen, 15 kisten wijn, FRASER EATON & Co; 10 kisten manufacturen, 20 balen koffij zakken, 50 kisten wijn, 100 vaatjes boter, SCHIMMELPENNINCK & Co; 6 kisten papier, JOH. H. C. VAN DER WILCK; 5 kisten papier G. BOURGUIS; 7 kisten papier, 1 kist kartoer en teeken behoeften, GEBR. GINIBERG; 50 ka. champagne, B. KOPERSMIT & Co; 100 vaatjes boter, B. J. VAN ECK & Co; 3 kisten meubelen, J. RIJKE; 2 kisten machinerien, 23 kisten koopmanschappen, VAN LEEUWEN & Co; 3 kisten onbekend, KOOSER; 1 kist kinderspeelgoed, LE ROT & Co; 1 kist boekwerk, VAN DER ES; 1 kist diverse, MOLENBORCK; 1 kist vruchten en 1 stak gerookt vleesch, A. BRUNTING; 1 kistje ijzeren nagel, Order; 1 kist diverse, D. VAN GROENVELD; 1 kistje kinder speelgoed, NICOLAI; 133 colliës diverse, Gezagvoerder.

UITVOER

Naar Bali per de Ned. Ind. schoener *Jag Hien*, gez. TJAN TIONG-AN, 1 kist kaloesen goederen, ADAM & Co; 3 kisten ijndoes, HILL BROEKMAN

& Co; 1 kist amfoen, TAN BINDJANG; 50 picols oud ijzer ballast, 3 picols suiker, 30 kisten anijs drank, 70 staks ledige olie tonnen, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Paseroean per het Ned. schip *Macassar*, gezagv. J. REF.

2003³⁰/₁₀₀ picols suiker, 250 picols tin, 100 picols rotting, 8 balen koffij zakken, N. H. M.

Naar Bali per de Ned. Ind. schoener *Hing-An*, gezagv. HADJIE OSMAN. 6 kisten amfoen, 261⁷⁰/₁₀₀ picols gambier en kleinigheden, TAN BINDJANG.

Marktprijzen.

SUIKER f 15¹/₄ @ f 15¹/₂—

KOFFIJ.

RIJST (CARSA) p koijang f 130 @ f 150.—

Id. (WITTE) " " f 160 @ f 180.—

KOEHUIDEN p picol.

ARAK p legger. f 45.—

OLIE (KLAPPER).

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTE. f 11 @ f 12.—

ROTTING f 8 @ f 9.—

WIESEKOKES

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zaterdag den 31sten December 1859.

Oude-jaars Avond.

's Avonds ten half zeven ure.

Dr. MOUNIER.

Zondag den 1sten Januarij 1860.

DOOPSBEDIENING.

's Morgens ten half negen ure.

Dr. VAN STEEDEN.

Maandag den 2den Januarij 1860.

's Avonds ten half zeven ure.

ZENDINGS - BIDSTOND.

Nederlandsch en Maleisch.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKENEN & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOMAN te Liden.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onder-teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang daar haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROT & CO TE SOERABAYA.

Postpost 1800

Ontbreken D^{os} 02, 03, ~~15~~, 86. —